

บทที่ ๒

การสืบสวนสอบสวนของหน่วยงานท่านเองเกี่ยวกับในต่างประเทศเปรียบเทียบกับของไทย

ในบทนี้จะได้ศึกษาเปรียบเทียบข้อมูลต่าง ๆ ของสถาบันหรือองค์กรที่มีหน้าที่ดำเนินการสืบสวนสอบสวนกรณีการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ และตัวที่อยู่ในฝ่ายบริหาร เช่น เกี่ยวกับของประเทศอื่น ๆ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในแง่แนวความคิดเพื่อการพัฒนาได้ อย่างไรก็ตาม การศึกษาเปรียบเทียบดังกล่าวจะจำกัดอยู่ในขอบข่ายของข้อมูลของต่างประเทศเท่าที่จะค้นคว้าได้ ประเทศสหรัฐอเมริกา ต้องยก ซึ่งประเทศดังกล่าวเป็นประเทศที่พัฒนาของโลกและในเอเชีย และประเทศในกลุ่มอาเซียนหรือกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านด้วยกัน คือ ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย สิงคโปร์ และบรูไน

๑. การสืบสวนสอบสวนของหน่วยงานท่านเองเกี่ยวกับในต่างประเทศ

๑) สหรัฐอเมริกา ในปี ๑๙๗๕ รัฐสภาของรัฐได้ออกกฎหมาย

The Inspector General Act เพื่อจัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบทั่วไป (Office of Inspectors General) ขึ้นในหน่วยงานของรัฐที่สำคัญ ๆ ขึ้นตรงต่อ Inspector General ทำหน้าที่ป้องกันและปราบปรามการฉ้อโกง การใช้อำนาจในทางมิชอบและการสูญเสียในด้านการใช้จ่ายเงินงบประมาณของสหรัฐ (Federal Expenditures) โดยกฎหมายดังกล่าวได้รวบรวมหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ และหน่วยงานที่ทำหน้าที่สืบสวนสอบสวนโดยเฉพาะเข้าด้วยกัน เนื่องจากเห็นว่าหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบบัญชี หรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่สืบสวนสอบสวนหน่วยงานใด หน่วยงานหนึ่ง ไม่เพียงพอต่อการปราบปรามความฉ้อโกงดังกล่าว โดยเมื่อได้มีการทำงานประสานกันแล้ว เมื่อหน่วยตรวจสอบบัญชีพบทุจริตในการตรวจสอบก็จะส่งเรื่อง ไปให้หน่วยสืบสวนสอบสวนพิจารณาดำเนินการต่อไป เช่นเดียวกันหากหน่วยสืบสวนสอบสวนพบว่ามีข้อบกพร่อง หรือ

ถูกต้องในการบริหารงานของหน่วยงานของรัฐที่ไม่เหมาะสมในระหว่างสืบสวนสอบสวน
ก็อาจส่ง ไปให้หน่วยตรวจสอบบัญชีพิจารณาต่อไป งานปราบปรามค่านี้นี้ประสบความสำเร็จ
เป็นอย่างดี หน่วยงานตรวจสอบทั่วไป (Office Of Inspectors General)
ที่จัดตั้งขึ้นดังกล่าวจึงเป็นหลักประกันว่าเงินของรัฐบาลได้ถูกใช้จ่ายในทางที่เหมาะสม
แล้ว^๒

(๑) ขอบเขตอำนาจหน้าที่ Office Of Inspectors
General มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินการเกี่ยวกับการเงินเพื่อสอบสวนข้อกล่าวหา
หรือค้นหาพยานหลักฐานในกรณีมีการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ และดำเนินการ
ส่งเสริมการบริหารงานทางเศรษฐกิจให้โดยผลและมีประสิทธิภาพ^๓

(๒) องค์กร Inspector General ได้รับแต่งตั้ง
จากประธานาธิบดี โดยความเห็นชอบของวุฒิสภา และจะพ้นจากตำแหน่งได้โดยคำสั่ง
ของประธานาธิบดีเท่านั้น โดยประธานาธิบดีจะทรงชี้แจงต่อรัฐสภาถึงเหตุผลในการให้
Inspector General พ้นจากตำแหน่งดังกล่าว^๔ การดำเนินงานของหน่วยงาน
ดังกล่าวจึงมีความเป็นอิสระอย่างสูง^๕ โดยมีอำนาจในการรายงานผลการสืบสวน
สอบสวนดังกล่าวไปยังผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานของรัฐโดยตรง และจะไม่ถูกแทรกแซง
หรือชักขวางในการดำเนินการจนกว่าการตรวจสอบหรือการสืบสวน

^๑ John E. Barden, "Domestic Corruption in a National Agency",
The Third International Anti-corruption conference held 4th November
๑๙๗๘, Hong Kong, P๓-๔

^๒ Ibid, p.๔

^๓ John C. Martin, "Corruption in a Domestic Agency," The Third
International Anti-Corruption Conference, p.๓

^๔ Rardolph West, "corruption as a Regional Problem," The Third
International Anti-Corruption Conference p.๓

^๕ John C. Martin, "Corruption in a Domestic Agency," P.๔-๕

สอบสวนจะเสร็จสิ้นรวมทั้งมีความเป็นอิสระในการรายงานผลการตรวจสอบหรือสืบสวน
สอบสวนโดยไม่มีข้อจำกัดใด ๆ เกี่ยวกับการบริหารในหน่วยงานของรัฐไปยังรัฐสภาโดยตรง

สำหรับเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนของ Office of Inspectors General
จะต้องเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ในการสอบสวนความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการโดย
เฉพาะความผิดเกี่ยวกับการเงินและการฉ้อโกงรัฐ และเป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์
ทางการค้าหรือบัญชีเป็นอย่างดี ซึ่งจะคัดเลือกมาจากเจ้าหน้าที่ F.B.I. เจ้าหน้าที่กรมบัญชี
กลาง และหน่วยงานด้านความมั่นคงของสหรัฐอเมริกา^๖ ซึ่งในความสำเร็จของ Office of
Inspectors General ทั้งกล่าว นอกจากปัจจัยในด้านความเป็นอิสระแล้วตำแหน่งหน้าที่
มีความสำคัญอย่างยิ่งคือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานจะได้รับการฝึกฝนมาอย่างดี เนื่องจาก
ในการสืบสวนสอบสวนเกี่ยวกับการฉ้อโกงในหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ผู้ทำการสืบสวนสอบสวน
จำต้องมีความรู้ และความเข้าใจในการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานเป็นอย่างดี

(๑) ผลการสืบสวนสอบสวน Office of Inspectors General
ทั้งกล่าว ทำหน้าที่สืบสวนสอบสวนและนำเสนอข้อเท็จจริงต่อพนักงานอัยการดำเนินการ
ฟ้องร้องคดีอาญาต่อไป ส่วนการดำเนินการทางวินัยหรือการดำเนินการทางแพ่งเพื่อให้
การชดเชยเงินคืนแก่หน่วยงานของรัฐทั้งกล่าว อาจมีการดำเนินการต่อไปจากการดำเนินคดี
อาญาแล้ว ส่วนในกรณีที่พบข้อบกพร่องเกี่ยวกับการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐเหล่านั้น
ก็จะมีการแจ้งไปให้หน่วยงานเหล่านั้นปฏิบัติให้ถูกต้องซึ่งหน่วยงานที่ได้รับแจ้งทั้งกล่าวจะต้อง
รายงานเกี่ยวกับการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาคงกล่าวต่อ Office of Inspectors General
ภายใน ๓๐ วัน

๒) ฮ่องกง ได้มีการจัดตั้งหน่วยงานอิสระเรียกว่า Independent
Commission Against Corruption (ICAC) เพื่อทำหน้าที่ดำเนินการในการป้องกัน

^๖ Ibid, P.10

และปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบโดยเฉพาะในปี ๑๙๙๔ เนื่องจากเห็นว่า การดำเนินการด้านการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของหน่วยงานตำรวจ ไม่ไคล่ผล ทั้งยังมีการทุจริตภายในหน่วยงานของตำรวจเอง สำหรับผลงานของ ICAC ทั้งที่ตนมาจนถึงปัจจุบันได้สร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาแก่ชาวฮ่องกง จนได้รับการยกย่อง ว่าเป็นหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพและดำเนินการได้อย่างไคล่ผลที่มีชื่อเสียงของโลก

(๑) ขอบเขตอำนาจหน้าที่ หน่วยงานดังกล่าวมีอำนาจการสืบสวน สอบสวนความผิดเกี่ยวกับทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในหน่วยงานของรัฐและเอกชน การทำงานของ ICAC ดังกล่าวจึงไม่จำกัดเฉพาะการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ เท่านั้นซึ่งแตกต่างกับประเทศไทยการสืบสวนสอบสวนของ ICAC ดังกล่าวรวมถึงการสืบสวน สอบสวนกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ร้ายวณผิดปกตซึ่งถือว่าเป็นความผิดอาญา ตลอดจนการประพฤติ ปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือแนวการปฏิบัติในหน่วยงานของรัฐ ซึ่งอาจนำไปสู่การกระทำ ทุจริตในวงราชการไค่ไค่โดยง่าย

(๒) องค์กร หน่วยงานดังกล่าวดำเนินการโดย Commissioner การแต่งตั้ง Commissioner ดังกล่าวผู้ว่าราชการฮ่องกง (Governor) เป็นผู้แต่งตั้ง โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งตามที่ระบุไว้ในคำสั่งแต่งตั้งตามที่ผู้ว่าราชการเห็นสมควร โดย จะต้องปฏิบัติตามคำสั่งและอยู่ในความควบคุมของผู้ว่าราชการ แต่ไม่อยู่ใต้อำนาจกำกับหรือ ควบคุมโดยบุคคล Commissioner จึงเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดในหน่วยงาน ICAC แต่การดำเนินการในระดับนโยบายจะอยู่ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการอีกชั้นหนึ่ง ซึ่งในด้านการสืบสวนสอบสวนดังกล่าวการดำเนินงานจะอยู่ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการ ตรวจสอบการปฏิบัติงาน (Operation Review Committee) ซึ่งประกอบด้วย Commissioner ของ ICAC เป็นประธานกรรมการ และมีกรรมการซึ่งนอกจากจะ ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ระดับสูงของ ICAC แล้ว ยังประกอบด้วยอธิบดีกรมอัยการและ อธิบดีกรมตำรวจเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง โดยคณะกรรมการนี้มีอำนาจหน้าที่ในการที่จะ รับแจ้งจาก Commissioner เกี่ยวกับคำร้องเรียนต่าง ๆ ของ ICAC ไค่รับ รวมทั้งการดำเนินงานต่าง ๆ ของ ICAC เกี่ยวกับคำร้องเรียนนั้น ๆ และเมื่อได้รับรายงาน

การสืบสวนเรื่องร้องเรียนดังกล่าวแล้ว หากเห็นว่าจากพยานหลักฐานไม่สามารถดำเนินการ
อาชญาได้ ก็อาจพิจารณาให้ส่งไปยังคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนของฮ่องกงเพื่อดำเนินการ
ทางวินัยต่อไป หรืออาจยุติการสอบสวน อย่างไรก็ตามการดำเนินการของ ICAC อำนาจ
ส่วนใหญ่อยู่ที่ Commissioner จึงสามารถดำเนินการไต่สวนเร็วฉับพลัน โดยเมื่อได้รับเรื่อง
ร้องเรียนในแต่ละวัน เจ้าหน้าที่ระดับสูงของ ICAC มีอำนาจในการพิจารณาว่าสมควร
จะรับไว้ดำเนินการสืบสวนสอบสวนหรือส่งไปให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยคณะกรรมการตรวจ
สอบการปฏิบัติงาน (Operation Review Committee) ดังกล่าว เป็นเพียงคณะที่ปรึกษา
ให้คำแนะนำแก่ ICAC เท่านั้น

สำหรับ "เจ้าหน้าที่สืบสวน" ของ ICAC ได้แก่ บุคคลใด ๆ ก็ตามซึ่งได้รับ
แต่งตั้งจาก Commissioner ให้มีอำนาจในการสืบสวนสอบสวนตามกฎหมายเกี่ยวกับการ
ordinance ปรามปรามทุจริตและประพฤติมิชอบโดยเฉพาะ^๗

เจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนของ ICAC ส่วนหนึ่งเป็นนายตำรวจซึ่งมีความเชี่ยวชาญ
และประสบการณ์ในการทำงานด้านสืบสวนสอบสวนจากหน่วยสกอตแลนด์ยาร์ดของประเทศ
อังกฤษ อีกส่วนหนึ่งเป็นเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนที่ได้รับการฝึกอบรมและคัดเลือกมาอย่างดี
ภายในประเทศ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนใหม่จะได้รับการฝึกฝนเป็นพิเศษ เนื่องจาก
ICAC ได้ถือหลักการว่าไม่มีผู้ใดเกิดมาเพื่อการปรามปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
โดยเฉพาะ โดยมีโรงเรียนสำหรับฝึกอบรมเป็นของตนเอง เพื่อฝึกฝนด้านการสืบสวนสอบสวน
และในตำแหน่งอื่น ๆ ที่จำเป็นแก่เจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนทุกระดับโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ใหม่
จะได้รับการฝึกอบรมในโรงเรียนดังกล่าวเป็นเวลา ๒ - ๓ ปี ก่อนจะทำหน้าที่สืบสวนสอบสวน

^๗ Prevention of Bribery Ordinance ๑๙๗๔ (Hong Kong)

(๓) อำนาจ ของกองถือว่าอำนาจซึ่งต้องใช้ในการสืบสวนสอบสวน เป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้การปฏิบัติงานปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวได้ผล จึงกำหนดให้อำนาจแก่ Commissioner สืบสวน และเจ้าหน้าที่สืบสวนในการสืบสวนสอบสวน ดังนี้

(๑) มอบหมายเป็นหนังสือให้แก่เจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน ในการสืบสวนและตรวจสอบความผิด

(๒) เข้าไปในสถานที่ของหน่วยงานของรัฐและแจ้งให้ เจ้าหน้าที่ของรัฐให้ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของ คนตลอดจนระเบียบคำสั่งแนว การปฏิบัติงานใด ๆ

(๓) เรียกให้บุคคลใดให้ข้อมูลซึ่ง Commissioner เห็นว่าเป็นข้อมูลที่จำเป็น

(๔) มอบหมายเป็นหนังสือให้บุคคลใดปฏิบัติหน้าที่หรือมี อำนาจตามที่กฎหมายกำหนด

(๕) อาจมีคำขอฝ่ายเดียวเป็นหนังสือให้ศาลมีคำสั่งให้ บุคคลผู้ถูกสอบสวนส่งมอบหนังสือเดินทางให้แก่ Commissioner ซึ่งบุคคลผู้นั้นจะต้อง ทำตามคำสั่งศาล ๑๐ หากฝ่ายอื่นจะถูกจับและนำตัวมาที่ศาล ศาลอาจออกหมายจับซึ่ง จนกว่า

(๑) ครบ ๒๔ วันนับแต่วันถูกจำขัง ๑๑

(๒) จนกว่าจะกระทำตามคำสั่งของศาล ๑๒

๘ Independent Commission of Anti-Corruption Ordinance ๗๖ ๑๓

๙ Prevention of Bribery Ordinance ๑๙๗๔ (Hong Kong) มาตรา ๑๗ A (๑)

๑๐ Prevention of Bribery Ordinance ๑๙๗๔ (Hong Kong) มาตรา ๑๗ A (๓)

๑๑ Prevention of Bribery Ordinance ๑๙๗๔ (Hong Kong) มาตรา ๑๗ A (๕) (a)

๑๒ Prevention of Bribery Ordinance ๑๙๗๔ (Hong Kong) มาตรา ๑๗ A (๓) (b)

สำหรับหนังสือเดินทางดังกล่าวจะถูกเก็บรักษาไว้โดย Commissioner แต่เก็บไว้ได้เพียง ๖ เดือน นับแต่วันที่ผู้ถูกสอบสวนส่งหนังสือเดินทางมาให้ แต่ศาลอาจขยายเวลาให้อีกได้ ๓ เดือน หากพอใจเหตุผลตามคำขอของ Commissioner ว่าการสอบสวนไม่อาจกระทำได้แล้วเสร็จภายใน ๖ เดือน ๑๓ อย่างไรก็ตาม ผู้ถูกสอบสวนอาจขอคืนหนังสือดังกล่าวจาก Commissioner ได้หากมีกรณีจำเป็น ๑๔

(๗) ในการสืบสวนสอบสวนกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐที่รวบรวมนิติ มีอำนาจที่จะออกคำสั่งให้มีการตรวจสอบบัญชีเงินฝากธนาคารทุกแห่ง การตรวจทรัพย์สิน ในบัญชีของธนาคาร ซึ่งในกรณีดังกล่าวธนาคารมีหน้าที่ตามกฎหมายในการจัดหาข้อมูล ความที่ตนมีเกี่ยวกับฐานะของบุคคลหรือบริษัท ความที่ระบุมาในคำสั่ง ๑๕

สำหรับเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนของ ICAC มีอำนาจ

๑. จับกุมโดยไม่ต้องมีหมายและหลังจากจับกุมแล้วมีอำนาจควบคุม ตัวผู้ถูกกล่าวหาไปในสถานที่ทำการของ ICAC ได้ไม่เกิน ๔๘ ชั่วโมง เพื่อทำการสอบสวน

๒. อำนาจที่จะค้นโดยได้รับหนังสือมอบอำนาจจาก Commissioner และได้รับความช่วยเหลือเท่าที่จำเป็นในการเข้าไปหรือค้นสถานที่ทำการของหน่วยงาน ของรัฐหรือที่หน่วยงานของรัฐใ้ช้อยู่ ๑๖ และมีอำนาจพิเศษในการควบคุมบุคคลใด ๆ ที่พบในสถานที่ทำการของหน่วยงานของรัฐที่ค้นดังกล่าวจนกว่าการค้นจะแล้วเสร็จ ๑๗ แต่ควบคุมได้ไม่เกิน ๓ ชั่วโมงนับแต่ที่เจ้าหน้าที่เข้าไปในสถานที่นั้น ๆ เว้นแต่บุคคลที่ถูก ควบคุมนั้นจะถูกจับ ยิ่งไปกว่านั้นหากปรากฏต่อ Commissioner ว่าในสถานที่อื่นนอกเหนือ จากที่ทำการของหน่วยงานของรัฐ มีสิ่งของซึ่งเป็นพยานหลักฐานในการกระทำความผิดอยู่

๑๓ Prevention of Bribery Ordinance ๑๙๗๔ (Hong Kong) มาตรา ๑๗(๖)(๑)

๑๔ Prevention of Bribery Ordinance ๑๙๗๔ (Hong Kong) มาตรา ๑๗(๖)(๑)

๑๕ Prevention of Bribery Ordinance ๑๙๗๔ (Hong Kong) มาตรา ๑๓

๑๖ Prevention of Bribery Ordinance ๑๙๗๔ (Hong Kong) มาตรา ๑๖(๑)(๖)

๑๗ Prevention of Bribery Ordinance ๑๙๗๔ (Hong Kong) มาตรา ๑๖(๑)

Commissioner ก็จะออกหมายให้อ่านแก่เจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนที่จะเข้าไปในสถานที่ดังกล่าวโดยวิธีใช้กำลังหากมีกรณีจำเป็น และคนหรือควบคุมบุคคลใด ๆ ในสถานที่นั้นได้ จนกว่าการค้นจะแล้วเสร็จ แต่ควบคุมได้ไม่เกิน ๓ ชั่วโมง เช่นเดียวกัน หากมีการต่อสู้ขัดขวางในการใช้อ่านเข้าไปในสถานที่ที่ตรวจค้น หรือควบคุมบุคคลที่อยู่ในสถานที่ดังกล่าวของ Commissioner หรือเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนถือว่ามีความผิดอาญา ๑๘

(๔) ผลการสืบสวนสอบสวน ในกรณีที่ ICAC ได้ทำการสืบสวนสอบสวนแล้วพบว่ามีพฤติการณ์ทุจริตและประพฤติมิชอบ จะรายงานการสอบสวนไปให้พนักงานอัยการเป็นผู้พิจารณาว่าจะฟ้องคดีอาญาต่อไปหรือไม่ สำหรับกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ร้ายวณผิดปกติก่อให้เกิดเสียหายแก่ทรัพย์สินในครอบครองมากกว่าที่จะนำมาหาได้ตามปกติโดยปราศจากเหตุอันสมควร กล่าวคือ ไม่สามารถอธิบายถึงการได้มาโดยชอบ หรือมีการกระทำความผิดมากกว่ารายได้ประจำของตน ๑๘ กรณีดังกล่าวถือว่าเป็นความผิดอาญาซึ่งมีโทษปรับอย่างสูงถึง ๑ ล้านเหรียญ และจำคุกอย่างสูง ๑๐ ปี ๒๐ และศาลอาจมีคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นชำระเงินคังกล่าว หรือจำนวนเงินเท่ากับมูลค่าแห่งทรัพย์สินที่ร้ายวณผิดปกตินั้นให้แก่รัฐไต้หวัน ซึ่งกรณีดังกล่าว ICAC จะส่งพนักงานอัยการฟ้องร้องคดีต่อไปเช่นกัน

๓) สิงคโปร์ ได้มีการจัดตั้งสำนักงานเพื่อสืบสวนสอบสวนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ (Office of the Corrupt Practices Investigation Bureau หรือ CPIB) ตั้งแต่วันที่ ๑๙๘๒ เพื่อทำหน้าที่ป้องกันและปราบปรามการคอร์รัปชันโดยเฉพาะ เนื่องจากหน่วยงานด้านการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของตำรวจไม่สามารถดำเนินการได้อย่างไ้ผล

๑๘ Prevention of Bribery Ordinance ๑๙๗๔ (Hong Kong) มาตรา ๑๓
๑๙ Prevention of Bribery Ordinance ๑๙๗๔ (Hong Kong) มาตรา ๒๐
๒๐ Prevention of Bribery Ordinance ๑๙๗๔ (Hong Kong) มาตรา ๑๒(a)

(๑) ขอบเขตอำนาจ สำนักงานตั้งกล่าวมีอำนาจสืบสวนสอบสวน เกี่ยวกับการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐบาลและภาคเอกชน เช่นเดียวกับ ICAC ของฮ่องกง โดยเฉพาะในหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่มั่นคงการให้เป็นไปตาม กฎหมาย (Law Enforcement) หน่วยงานที่มีหน้าที่ในการเก็บภาษีและหน่วยงานใน การให้บริการแก่ประชาชน

(๒) องค์กร ประธานาธิบดีเป็นผู้แต่งตั้งผู้อำนวยการสำนักงานฯ (Director of the Corrupt Practice Investigation Bureau) ๒๑ และอาจแต่งตั้งผู้ช่วยผู้อำนวยการฯ และเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนพิเศษ ๒๒ (Senior Investigator) ได้ตามจำนวนที่เห็นสมควร

สำหรับเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนจะคัดเลือกจากผู้จบการศึกษาจาก มหาวิทยาลัยและได้รับดبلومที่โรงเรียนดبلومของกรมตำรวจ หลังจากนั้นจึงกลับมา ฝึกงานกับเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนที่มีความรู้ความชำนาญและประสบการณ์

(๓) อำนาจ ผู้อำนวยการสำนักงานฯ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฯ และ เจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนระดับสูงของสำนักงานฯ ตั้งกล่าวมีอำนาจดังนี้

(๑) จับกุมผู้มีเหตุอันควรสงสัยว่ากระทำความผิดตาม พระราชบัญญัตินี้ได้โดยไม่ต้องมีหมาย ๒๓ และมีอำนาจตรวจค้นตัวผู้ซึ่งถูกจับกุมตั้งกล่าว และ ยึดสิ่งของซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการกระทำความผิดได้ ๒๔

๒๑ Prevention of Corruption Act (Singapore)

มาตรา ๓ (๑)

๒๒ Prevention of Corruption Act (Amendment) ๑๙๘๑

มาตรา ๑๓ (๒)

๒๓ Prevention of Corruption Act (Amendment) ๑๙๘๑

(Singapore) มาตรา ๑๕ (๑)

๒๔ Prevention of Corruption Act (Amendment) ๑๙๘๑

มาตรา ๑๕ (๒)

(๒) ถ้ามีเหตุอันสมควรเชื่อได้ว่าสถานที่ใดมีเอกสาร หรือสิ่งของซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการกระทำความผิด ผู้อำนวยการสำนักงาน อาจออกหมายให้ผูช่วยผู้อำนวยการ ตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนเพื่อค้น บัด และครอบครองเอกสาร สิ่งของ หรือทรัพย์สินดังกล่าว แม้ว่าจะต้องใช้กำลังบังคับ เพื่อจะเข้าไปในสถานที่ดังกล่าว ^{๒๕} แต่เจ้าพนักงานต่อเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนพิเศษ (Special investigator) ว่ามีเหตุอันสมควรเชื่อว่าในสถานที่นั้นมีเอกสาร ทรัพย์สิน หรือสิ่งของที่อาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการสอบสวนความผิด ถ้าการรื้อหมาย จะทำให้เกิดความล่าช้าและการตรวจค้นเอกสาร สิ่งของ หรือทรัพย์สินเกิดความยุ่งยาก ก็สามารถดำเนินการตรวจค้น บัด อาจทำได้โดยไม่ต้องมีหมาย ^{๒๖}

(๔) ผลการสืบสวนสอบสวน เมื่อการสืบสวนสอบสวนของ CPIB พบว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบก็จะส่งเรื่อง ไปยังหน่วยงาน อัยการเพื่อพิจารณาฟ้องคดีต่อไปในกรณีที่ผลการสืบสวนสอบสวนปรากฏว่าไม่ใช่การกระทำ การทุจริต แต่เป็นความผิดวินัย CPIB ก็มีอำนาจดำเนินการโดยส่งเรื่องพร้อมกับความเห็น ไปยังเจ้าสังกัดของผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งเจ้าสังกัดก็จะส่งเรื่อง ไปให้คณะกรรมการข้าราชการ (Public Service Commission) พิจารณาแล้วรายงานให้ CPIB ทราบ

ในการดำเนินคดีชั้นศาลตาม Prevention of Corruption Act ๑๙๖๐ ของสิงคโปร์ดังกล่าวให้อำนาจศาลในการพิจารณาว่าในการกระทำความผิด หากมีบุคคล ทั้งแต่ ๒ คนขึ้นไปร่วมกันกระทำความผิด ศาลอาจกำหนดให้ ^{๒๗} จำเลยคนใดคนหนึ่ง หรือมากกว่านั้นเป็นพยานในคดีก็ได้

^{๒๕} Prevention of Corruption Act (Amendment) ๑๙๘๑ มาตรา ๒๑(๑)

^{๒๖} Prevention of Corruption Act (Amendment) ๑๙๘๑ (Singapore) มาตรา ๒๑ (๒)

^{๒๗} Prevention of Corruption Act ๑๙๖๐ (Singapore) มาตรา ๓๓ (๑)

นอกจากนี้หากศาลเห็นว่าพยานคนใดคนหนึ่งได้ให้การตามความเป็นจริง
ที่ครบถ้วนทุกอย่างตามที่ถูกซักถาม พยานดังกล่าวย่อมมีสิทธิจะได้รับหลักประกันและ
ความคุ้มครองว่าพยานจะไม่ถูกดำเนินการฟ้องร้องใด ๆ จากข้อเท็จจริงตามคำให้การ
ของพยานดังกล่าว ๒๘

๔) มาเลเซีย ได้มีการจัดตั้งหน่วยงานด้านการปราบปรามการทุจริตและ
ประพฤติมิชอบโดยเฉพาะเรียกว่า Anti corruption Agency (ACA)
ในปี ๑๙๘๒ โดยปรับปรุงจากหน่วยงานเดิมซึ่งทำหน้าที่ในลักษณะเดียวกันนี้ โดยมีหน่วยงาน
กลางอยู่ที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ และมีสาขาอยู่ในรัฐต่าง ๆ

(๑) ขอบเขตอำนาจ มีขอบเขตอำนาจในการสอบสวนการกระทำ
การทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าว รวมทั้งอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ

(๒) องค์กร ACA เป็นหน่วยงานอิสระ ซึ่งรายงานผลการปฏิบัติ
งานโดยตรงต่อนายกรัฐมนตรี ผู้อำนวยการของ ACA ได้รับแต่งตั้งจากกษัตริย์มาเลเซีย
โดยคำแนะนำของนายกรัฐมนตรี มีวาระการดำรงตำแหน่งขึ้นอยู่กับคำสั่งที่ได้รับแต่งตั้ง

สำหรับเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน ACA จะได้รับอบรมจาก
หน่วยฝึกอบรมเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนโดยเฉพาะ โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงาน
ต่าง ๆ มาอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ
เพื่อให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนมีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น และมีการ
อบรมเกี่ยวกับวิธีการสืบสวนสอบสวน เช่นการเข้าไปในสถานที่ใด ๆ เพื่อตรวจค้น การยึด
การบันทึกถ้อยคำพยาน การควบคุมและการปล่อยผู้ต้องหา ฯลฯ การให้ความรู้เกี่ยวกับ

อำนาจตามกฎหมายในการดำเนินการสืบสวนสอบสวน การรวบรวมพยานหลักฐานและการ
ดำเนินคดีในศาล การหาแหล่งข่าว การรักษาแหล่งข่าว การประเมินความน่าเชื่อถือ
ของแหล่งข่าว ฯลฯ ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ACA มีหน่วยปฏิบัติการพิเศษ
(Special Action Unit) สำหรับการสอบสวนเจ้าหน้าที่ของรัฐระดับสูง
(Special Person) หรือคดีที่ก่อผลกระทบกระเทือนต่อสังคมอย่างสูง (Sensitive
Case) ซึ่งการสืบสวนสอบสวนจำต้องกระทำด้วยความรวดเร็ว

(๓) อำนาจ ตาม Anti Corruption Agency Act
๑๙๘๒ ของมาเลเซีย กำหนดให้ผู้อำนวยการ ACA มีอำนาจเทียบเท่ากับรองอธิบดี
กรมอัยการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ^{๒๘}

ส่วนเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนของ ACA มีฐานะเป็น
ตำรวจและมีอำนาจตลอดจนเอกสิทธิ์เหมือนกับตำรวจ ^{๓๐}

(๔) ผลการสืบสวนสอบสวน เมื่อฝ่ายสืบสวนสอบสวนของ
สืบสวนสอบสวนพบความผิดเกี่ยวกับการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวก็จะ
ส่งให้ฝ่ายที่มีอำนาจหน้าที่ดำเนินคดีอาญา (Prosecution Division) ซึ่งเป็น
หน่วยงานภายใน ACA นั้นเองพิจารณาว่ามีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะฟ้องคดีหรือไม่
หากไม่เพียงพอที่จะส่ง ไปให้สืบสวนสอบสวนเพิ่มเติมพยานหลักฐานไม่เพียงพอที่จะฟ้องคดี
อาญาต่อไปได้ ก็จะพิจารณาคือไปว่าสามารถเสนอให้มีการลงโทษทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหา
ได้หรือไม่ ส่วนในการดำเนินคดีในชั้นศาลตาม Prevention of Corruption Act
๑๙๖๒ ของมาเลเซียดังกล่าวมีบทบัญญัติในการให้อำนาจศาลในการพิจารณา เช่นเดียวกับ
ในกฎหมายของสิงคโปร์ว่าหากมีบุคคลตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไปร่วมกันกระทำผิด ศาลอาจ
กำหนดให้ผู้กระทำผิดคนใดคนหนึ่งหรือมากกว่านั้นมีฐานะเป็นพยานในคดีก็ได้ ^{๓๑}

^{๒๘} Anti Corruption Agency Act ๑๙๘๒ (Malaysia)

มาตรา ๕ (๑)

^{๓๐} Anti Corruption Agency Act ๑๙๘๒ (Malaysia)

มาตรา ๕ (๕)

^{๓๑} Anti Corruption Agency Act ๑๙๘๒ (Malaysia)

มาตรา ๕ (๑)

นอกจากนี้หากศาลเห็นว่าพยานคนใดใ้ให้การตามความเป็นจริงที่ครบถ้วนทุกอย่าง พยานดังกล่าวย่อมมีสิทธิจะได้รับหลักประกันและความคุ้มครองว่าพยานจะไม่ถูกดำเนินการฟ้องร้องใด ๆ จากข้อเท็จจริงซึ่งใ้ให้การดังกล่าว ^{๓๒}

๕) บรูไน จัดตั้งหน่วยงานว่า Anti Corruption Bureau เพื่อทำหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๑. ขอบเขตอำนาจ มีอำนาจหน้าที่สืบสวนสอบสวนเกี่ยวกับการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยไม่รวมถึงการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาคเอกชน รวมถึงกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐว่ารวบฉกฉก

๒. องค์กร ภาครัฐแห่งบรูไน เป็นผู้แต่งตั้งผู้อำนวยการของ Anti Corruption Bureau โดยมีหลักประกันเกี่ยวกับความเป็นอิสระในการดำเนินการว่าผู้อำนวยการฯ จะไม่อยู่ภายใต้การควบคุมหรือสั่งการของบุคคลใดนอกจาก ภาครัฐเท่านั้น

๓. อำนาจ ผู้อำนวยการของ Anti Corruption Bureau ผู้ช่วยผู้อำนวยการฯ และเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนระดับสูง มีอำนาจ

(๑) จับกุมบุคคลผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดได้โดยไม่ต้องมีหมาย ^{๓๓}

(๒) ตรวจสอบบุคคลใดและยึดสิ่งของนั้นได้ หากมีเหตุอันสมควรเชื่อได้ว่าเป็นพยานหลักฐานในการกระทำความผิด ^{๓๔}

^{๓๒} Anti Corruption Agency Act ๑๙๘๒ (Malaysia) มาตรา ๕(๒)

^{๓๓} Prevention of Corruption Act ๑๙๘๔ (Brunei) มาตรา ๑๘(๑)

^{๓๔} Prevention of Corruption Act ๑๙๘๔ (Brunei) มาตรา ๑๘(๒)

(๓) เมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากพนักงานอัยการ มีอำนาจ
เข้าไปและตรวจค้นสถานที่ใด ๆ อันเป็นที่ทำการของหน่วยงานของรัฐ ^{๓๕}

(๔) อาจให้เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลใดช่วยเหลือในการปฏิบัติ
หน้าที่ ^{๓๖}

(๕) อาจมีคำขอต่อศาลเพื่ออายัดหนังสือเดินทางโดยเพื่อให้คำมีคำสั่งให้
ผู้ถูกสอบสวนส่งมอบหนังสือเดินทางแก่ผู้อำนวยการของ Anti Corruption Bureau
และหนังสือเดินทางดังกล่าวจะอายัดไว้ได้เพียง ๖ เดือน นับแต่วันที่ผู้อำนวยการ
ได้รับหนังสือเดินทางจากผู้ถูกสอบสวน แต่ศาลอาจขยายเวลาให้ได้อีก ๓ เดือน หากมี
เหตุอันสมควร เชื่อได้ว่าการสอบสวนไม่สามารถเสร็จสิ้นได้ภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ^{๓๗}

๔. ผลการสืบสวนสอบสวน ในกรณีที่จากการสืบสวนสอบสวนของ
Anti Corruption Bureau พบว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการทุจริตหรือประพฤติ
มิชอบก็จะส่งเรื่องไปให้พนักงานอัยการฟ้องร้องคดีต่อไป หรือเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐ
ให้ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้กระทำความผิด ในการพิจารณาเพื่อฟ้องร้องคดีของพนักงานอัยการ
ดังกล่าว พนักงานอัยการอาจยื่นคำขอต่อศาลเพื่อให้บุคคลผู้ร่วมกระทำคนใดคนหนึ่งมีฐานะ
เป็นพยานในคดีก็ได้ ^{๓๘}

ส่วนในการพิจารณาคดีของศาลก็มีบทบัญญัติทำนองเกี่ยวกับ
กฎหมายของสิงคโปร์และมาเลเซียว่า หากพยานคนใดได้ให้การตามความเป็นจริงครบถ้วน
สมบูรณ์พยานนั้นก็จะได้รับหลักประกันและความคุ้มครองว่าพยานจะไม่ถูกดำเนินการฟ้องร้องใด ๆ
จากข้อเท็จจริงซึ่งได้ให้การไว้แล้วดังกล่าว ^{๓๙}

^{๓๕} Prevention of Corruption Act ๑๙๕๔ (Brunei) มาตรา ๒๐(๑)(๖)

^{๓๖} Prevention of corruption Act ๑๙๕๔ (Brunei) มาตรา ๒๐(๑) (a)

^{๓๗} Prevention of Corruption Act ๑๙๕๔ (Brunei) มาตรา ๒๓ (c)

^{๓๘} Prevention of Corruption Act ๑๙๕๔ (Brunei) มาตรา ๒๕(๑)

^{๓๙} Prevention of Corruption Act ๑๙๕๔ (Brunei) มาตรา ๒๕(๓)

สำหรับในกรณีร่ำรวยผิดปกติ ตาม Prevention of Corruption Act ๑๙๘๔ ของบรูไน ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งร่ำรวยผิดปกติ และไม่สามารถพิสูจน์ว่าคนใดมาโดยชอบซึ่งทรัพย์สินดังกล่าวมีโทษทางอาญาคืบ นอกจากโทษจำคุกไม่เกิน ๗ ปี แล้ว ศาลอาจลงโทษปรับ และให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นชดใช้เงิน หรือจำนวนเงินตามมูลค่าทรัพย์สินที่ไม่สามารถพิสูจน์ว่าใครมาโดยชอบด้วย^{๕๐} นอกจากนี้ พฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติดังกล่าว ศาลอาจนำพิจารณาประกอบพยานหลักฐานอื่น ๆ ในข้อหาว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับสินบนโดยทุจริตก็ได้^{๕๑}

๖) ฟิลิปปินส์ จัดตั้งองค์กรซึ่งเรียกว่า Tanodbayan ทำหน้าที่
สืบสวนสอบสวนการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่ยุติธรรม ไม่เหมาะสมและทุจริต

๑) ขอบเขตอำนาจ ทานอคบายานมีอำนาจทำการสอบสวนเรื่องร้องเรียนหรือที่ทานอคบายานได้เห็นสมควรเองเกี่ยวกับการกระทำทางการบริหารใด ๆ ไม่ว่าจะ เป็นความผิดอาญาคืบหรือไม่ เช่น การกระทำที่ผิดกฎหมาย หรือระเบียบการกระทำโดยสำคัญผิดในข้อเท็จจริง หรือกฎหมาย หรือโดยปราศจากเหตุผลอันสมควร ไม่มีประสิทธิภาพ หรือทำการมิชอบประการอื่น โดยมีอำนาจเหนือการกระทำของเจ้าหน้าที่ในกระทรวงทบวงกรม หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ รวมทั้งองค์กรที่รัฐเป็นเจ้าของหรือควบคุม แต่ไม่รวมถึง :

- (๑) ศาลหรือผู้พิพากษา
- (๒) สมาชิกรัฐสภา หรือพนักงานของรัฐสภา เว้นแต่ผู้ทำหน้าที่ในงานของฝ่ายบริหาร
- (๓) ประธานาธิบดีและเจ้าหน้าที่ของประธานาธิบดี
- (๔) ตุลาการรัฐธรรมนูญ และเจ้าหน้าที่ซึ่งทำงานให้แก่

ตุลาการรัฐธรรมนูญ

^{๕๐} Prevention of Corruption Act ๑๙๘๔ (Brunei) มาตรา ๑๒

^{๕๑} Prevention of Corruption Act ๑๙๘๔ (Brunei) มาตรา ๑๔(๑)

ขอยกเว้นเรื่องที่ทานอกบายานไม่มีอำนาจสอบสวน ได้แก่ เรื่องที่
ผู้ร้องมีทางแก้ทางอื่นหรือช่องทางอื่นที่จะร้องเรียนได้ ทางแก้นั้นอยู่นอกเหนืออำนาจของ
ทานอกบายาน ผู้ร้องไม่มีส่วนได้เสียพอเพียง คำร้องฟุ่มเฟือยหรือสอเจตนา

๒. องค์กร ประธานาธิบดีเป็นผู้แต่งตั้ง Tanodbayan
พร้อมผู้ช่วยอีก ๔ คน มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๘ ปี โดยไม่มีการแต่งตั้งที่ทำหน้าที่
โดยอิสระขึ้นตรงต่อประธานาธิบดี

๓. อำนาจ มีอำนาจดังนี้

(๑) เรียกและได้รับความช่วยเหลือและข้อมูลที่เห็นว่า
จำเป็นจากหน่วยงานของรัฐและตรวจสอบบันทึกและเอกสารของหน่วยงานเหล่านั้น ^{๔๒}
และเข้าไปตรวจสอบสถานที่ที่อยู่ในครอบครองของหน่วยงานนั้นได้

(๒) ออกหมายเรียกให้บุคคลใดมาแสดงตน ให้ถ้อยคำ
มอบเอกสารหรือหลักฐานใด ๆ ^{๔๓}

๔. ผลการสืบสวนสอบสวน

ในกรณีที่จากการสืบสวนสอบสวนเชื่อว่ามิใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐ
กระทำความผิดอาญาหรือวินัย จะมีการดำเนินการสอบสวนโดยสำนักงานหัวหน้าอัยการพิเศษ
(Office of The Chief Special Prosecutor) ซึ่งจะเป็นผู้ฟ้อง
คดีอาญาต่อศาล Sandigabayan หรือดำเนินการทางวินัยในหน่วยงานของรัฐ
อันใด

^{๔๒} Presidential Decree No.๑๖๐๗ (Philippines)

^{๔๓} Presidential Decree No.๑๖๐๗ (Philippines)

ศาล Sandigabayan ดังกล่าว เป็นศาลที่จัดตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญ เพื่อทำหน้าที่พิจารณาพิพากษาและคดีแพ่งกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐถูกกล่าวหาว่ากระทำการคอร์รัปชัน รวมทั้งความผิดอื่น ๆ ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำในเกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ

ศาล Sandigabayan ดังกล่าว ประกอบด้วย ผู้พิพากษาที่เป็นประธาน และผู้พิพากษาอื่นอีก ๔ คน ซึ่งประธานาธิบดีเป็นผู้แต่งตั้งโดยต้องมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับประธานศาลฎีกา มีวาระการดำรงตำแหน่งถาวรจนกว่าจะครบ ๖๕ ปี หรือหมดความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่

ในการพิจารณาพิพากษาคดีใดแบ่งเป็น ๓ องค์คณะ ๆ ละ ๓ คน ซึ่งการพิจารณาเมื่อเริ่มต้นแล้วจะต้องดำเนินคดีติดต่อกันไปจนเวลาสิ้นสุดภายใน ๓ เดือน นับแต่วันฟ้องคดี ส่วนการพิพากษาคดีคดีก็จะต้องได้รับเสียงเอกฉันท์ ถ้าเสียงไม่เป็นเอกฉันท์ ประธานา จะมอบหมายให้ผู้พิพากษาอีก ๒ คน ร่วมพิจารณาเป็นองค์คณะด้วย รวมเป็นองค์คณะ ๕ คน โดยการพิพากษาคดีใช้เสียงข้างมาก และคำพิพากษาของดังกล่าวจะประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๒. ข้อเปรียบเทียบหน่วยงานดังกล่าวกับ ป.ป.ป.

จากการศึกษาถึงการดำเนินการสืบสวนสอบสวนกรณีการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการในประเทศต่าง ๆ ข้างต้น อาจสรุปลักษณะสำคัญ ๆ ได้ดังนี้

๑. ขอบเขตอำนาจหน้าที่

หน่วยงานตรวจสอบทั่วไป (Office of Inspectors General) ของสหรัฐอเมริกาได้รวบรวมขอบเขตหน้าที่ในด้านการตรวจสอบบัญชีและการสืบสวนสอบสวนเข้าด้วยกันเป็นหน่วยงานเดียว ทั้งนี้เนื่องจาก ได้สังเกตเห็นว่าหน่วยงานด้านการตรวจสอบหรือด้านการสืบสวนสอบสวนเพียงหน่วยงานเดียวไม่เพียงพอต่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ ซึ่งถ้าหากเปรียบเทียบกับประเทศโดยแล้วก็เป็นกรณีรวมหน่วยงานของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน และ ป.ป.ป. รวมเข้าเป็นงานเดียวกัน ส่วนขอบเขตหน้าที่ของประเทศอื่น ๆ ได้มุ่งเฉพาะการสืบสวนสอบสวนการทุจริตและประพฤติมิชอบเท่านั้น มิได้รวมถึง

การตรวจสอบบัญชีด้วย ในด้านการสืบสวนสอบสวนการทุจริตและประพฤติมิชอบ จะเห็นได้ว่าไคมุง ในด้านความผิดอาญาซึ่งกำหนดเป็นความผิดไว้โดยเฉพาะใน พระราชบัญญัติเดียวกัน หรือเกี่ยวเนื่องกับพระราชบัญญัติในการจัดตั้งองค์กรดังกล่าว มากกว่าความผิดวินัย โดยเฉพาะในกรณีที่เกิดจากการสืบสวนสอบสวนไม่สามารถหาพยาน หลักฐานเพียงพอในการดำเนินคดีอาญาต่อไป หน่วยงานเหล่านี้ในต่างประเทศจึงจะ พิจารณาส่งเรื่องให้เจ้าสังกัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการทางวินัยกับผู้ถูกกล่าวหา เนื่องจากการจัดตั้งองค์กรเพื่อทำหน้าที่สืบสวนสอบสวนกรณีดังกล่าว ส่วนใหญ่เป็นเพราะ เล็งเห็นว่าภาระหน้าที่ด้านการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งตำรวจเป็น ผู้รับผิดชอบแต่เดิมนั้นไม่สามารถทำงานอย่างไคมุงและมีประสิทธิภาพเนื่องจากภาระหน้าที่ อย่างกว้างขวางในคดีอื่น ๆ ด้วยต่อไป ซึ่งแตกต่างกับการดำเนินการสืบสวนสอบสวน ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งมุ่งการสืบสวนสอบสวนทั้งในด้านความผิดวินัยและอาญา โดยความผิดอาญา ดังกล่าวเป็นความผิดอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา หรือตามพระราชบัญญัติว่าด้วย ความผิดของพนักงานในองค์กรของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๘ มิได้บัญญัติความผิดอาญาเกี่ยวกับ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่กำหนดไว้เฉพาะในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและ ประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๔ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๐ สำหรับในกรณีดังกล่าวเมื่อพิจารณาว่าการทุจริตในวงราชการซึ่งเป็นความผิดอาญา โดยเป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงด้วยนั้นต่อผลในการเสียหายต่อประเทศชาติ มากกว่าการประพฤติมิชอบในวงราชการ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นความผิดเฉพาะทางวินัยเท่านั้น การดำเนินการสืบสวนสอบสวนของคณะกรรมการ ป.ป.ป. จึงน่าจะให้ความสำคัญแก่การ ทุจริตในวงราชการมากกว่าการประพฤติมิชอบในวงราชการ

๒. องค์กร ผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาสูงสุด หน่วยงานที่ทำหน้าที่ สืบสวนสอบสวนการทุจริตและประพฤติมิชอบในแต่ละประเทศดังกล่าวของประเทศเหล่านี้ ใ้ได้รับหลักประกันและความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่พอสมควรโดยการแต่งตั้งผู้บริหาร หรือผู้บังคับบัญชาสูงสุดดังกล่าวจะได้รับการแต่งตั้งโดยประมุขของประเทศ หรือนายกรัฐมนตรี และรายงานผลการปฏิบัติงานโดยตรงต่อผู้มีคำสั่งแต่งตั้ง โดยใ้ได้อยู่ภายใต้การควบคุม

บังคับบัญชา หรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่โดยบุคคลใด ๆ ซึ่งเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับประเทศไทยแล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ป. ซึ่งรวมถึงเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ป. ผู้บังคับบัญชาของสำนักงาน ป.ป.ป. ใ้รับแต่งตั้งโดยพระบรมราชโองการ และเห็นโดยความเห็นชอบของวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎร และการพ้นจากตำแหน่งดังกล่าว นอกจากการตาย ลาออก หรือขาดคุณสมบัติแล้ว จะต้องได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎร และตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการฯ การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ป. จึงมีความเป็นอิสระ เช่นเดียวกัน แม้จะยังอยู่ในสังกัดของฝ่ายบริหารก็ตาม อย่างไรก็ตาม ข้อแตกต่างประการหนึ่งซึ่งผู้เขียนเห็นว่าควรจะหยิบยกขึ้นมาพิจารณา คือ ในประเทศต่าง ๆ การดำเนินการเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนดังกล่าวมิได้กระทำในรูปคณะกรรมการ เช่นอย่างในประเทศไทยแต่ดำเนินการโดยให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารในหน่วยงานที่จับกังขึ้นไ้แก่ Commissioner ของ Independent Commission against Corruption ในอังกฤษ Inspector General ของ The Office of Inspectors General ในสหรัฐอเมริกา Tanodbayan แห่งฟิลิปปินส์ หรือผู้อำนวยการของ office of the Corrupt Practices Investigation แห่งประเทศสิงคโปร์ หรือ Anti Corruption Agency แห่งประเทศมาเลเซีย หรือ Anti Corruption Bureau ของประเทศบรูไน ทั้งนี้เพื่อประสิทธิภาพและความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน สำหรับประเทศไทยซึ่งดำเนินการในรูปของคณะกรรมการ ป.ป.ป. แม้วาระบบคณะกรรมการดังกล่าวจะเป็นผลดีในแง่การถ่วงดุลการปฏิบัติงานของสำนักงาน ป.ป.ป. ประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งคือ เพื่อมิให้อำนาจตกอยู่กับบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยเฉพาะซึ่งอาจเป็นช่องทางให้ผู้นั้นอาศัยอำนาจดังกล่าวกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบเองได้ อย่างไรก็ตาม จะเห็นได้ว่าอำนาจในการดำเนินการสืบสวนสอบสวนตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการฯ จะเห็นได้ว่าเป็นของประธานกรรมการ ป.ป.ป. หรือกรรมการ ป.ป.ป. ที่ประธานมอบหมาย หรือเป็นอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ป. เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ป. ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของเจ้าหน้าที่ ป.ป.ป. ซึ่งมีบทบาทสำคัญที่แท้จริงอย่างมากในการสืบสวนสอบสวนกรณีทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ

หรือว่ารวบผิดปกติให้มีการสืบสวนสอบสวนในเรื่องร้องเรียนสำคัญ ๆ บางเรื่อง ซึ่งบางกรณีเป็นเรื่องสำคัญและเร่งด่วน หากล่าช้าออกไปอาจจะเป็นผลเสียหาย หากจะต้องการพิจารณาหรือได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ป.ป.ป. หรือ คณะอนุกรรมการ ป.ป.ป. ที่คณะกรรมการ ป.ป.ป. ได้มอบหมายให้มื่ออำนาจในการ พิจารณาสอบสวนดังกล่าวให้ดำเนินการสืบสวนสอบสวนได้ ซึ่งจะเห็นได้ชัดเมื่อเปรียบเทียบกับ ICAC ของฮ่องกงซึ่งมีการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนซึ่งได้รับมาโดย รวดเร็ว โดยการพิจารณาก่อนจะรับเรื่องร้องเรียนไว้ดำเนินการหรือไม่ หรือ ควรจะแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป เป็นอำนาจของเจ้าหน้าที่ระดับสูง ของ ICAC ซึ่งต่างจากสำนักงาน ป.ป.ป. ของประเทศไทย ซึ่งต้องนำเรื่อง ร้องเรียนเสนอที่ประชุมอนุกรรมการ ป.ป.ป. พิจารณาก่อนว่าจะรับหรือไม่รับ และ จะดำเนินการเช่นไรต่อไป ซึ่งทำให้การดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนต้องล่าช้า ออกไป

ในส่วนองเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนซึ่งเป็นกำลังสำคัญในความผิด เกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการดังกล่าว ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันว่า ยากแก่การค้นหาและนำเสนอพยานหลักฐานในการพิสูจน์ความผิด ในการสืบสวนสอบสวน หน่วยงานซึ่งมีหน้าที่การสืบสวนสอบสวนกรณีทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวจึงได้ให้ ความสำคัญแก่การนำบุคคลซึ่งมีความรู้ความสามารถอย่างคิมาแล้วเกี่ยวกับการสืบสวน สอบสวนมาร่วมปฏิบัติ เช่น ในฮ่องกงเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนของ ICAC ส่วนหนึ่ง เป็นนายตำรวจซึ่งมีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในด้านการสืบสวนสอบสวนจาก หน่วยสก็อตแลนด์ยาร์ดจากประเทศอังกฤษ หรือ Office of Inspectors General ของสหรัฐอเมริกาได้คัดเลือกเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนจากเจ้าหน้าที่ FBI เจ้าหน้าที่กรมบัญชีกลาง หรือเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานด้านความมั่นคงนอกเหนือจากการ คัดเลือกเจ้าหน้าที่ที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์แก่การสืบสวนสอบสวน แล้ว การรับเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนใหม่ของหน่วยงานเอง ก็ได้ให้ความสำคัญแก่การ ฝึกฝนอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถและประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่สำหรับ เจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนทุกระดับโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนใหม่จะได้รับการอบรม

เป็นเวลา ๒ - ๓ ปีก่อนจะเริ่มปฏิบัติหน้าที่สืบสวนสอบสวน เจ้าหน้าที่ดังกล่าว เช่น
ในฮ่องกง ไคมีโรงเรียนฝึกอบรมด้านการสืบสวนสอบสวนเป็นของตนเอง ในสิงคโปร์
ไคส่งเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนไปฝึกอบรมที่โรงเรียนของกรมตำรวจก่อน ส่วนมาเลเซีย
ไคมีหน่วยฝึกอบรมให้ความรู้ในต่าง ๆ เจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนของ ACA
โดยเฉพาะก่อนการปฏิบัติหน้าที่สืบสวนสอบสวน สำหรับเจ้าหน้าที่ ป.ป.ป. ของไทย
เดิมเคยขอเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ที่มีความรู้เกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวน
มาช่วยปฏิบัติราชการที่สำนักงาน ป.ป.ป. แต่ปัจจุบันไม่ขอเจ้าหน้าที่ดังกล่าวมาช่วย
ปฏิบัติราชการ สำหรับเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนของสำนักงาน ป.ป.ป. ปัจจุบันส่วนใหญ่
ได้รับการบรรจุแต่งตั้งโดยผ่านสำนักงาน ก.พ. ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ใหม่ จึงมีปัญหา
ในเรื่องขาดความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญในเรื่องการสืบสวนสอบสวน
และปัจจุบันสำนักงาน ป.ป.ป. ก็มีไคมีหน่วยงานสำหรับการฝึกอบรมการปฏิบัติหน้าที่
สืบสวนสอบสวนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถและประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่สืบสวน
สอบสวนของตนเอง โดยเฉพาะ ส่วนการส่งเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนไปฝึกอบรมที่
โรงเรียนสืบสวนสอบสวนของกรมตำรวจก็มีโควตาจำกัดเพียงปีละ ๒ - ๓ คน ไม่เพียงพอ
แก่การฝึกอบรมความรู้ด้านการสืบสวนสอบสวนแก่เจ้าหน้าที่ ป.ป.ป. เป็นส่วนใหญ่ไค
การปฏิบัติหน้าที่ส่วนใหญ่จึงอาศัยประสบการณ์จากการทำงานเท่านั้นตามที่ไคกล่าวมาแล้ว
ในบทที่ ๓ ซึ่งอาจจะเป็นวิธีการเพียงพอสำหรับประสิทธิภาพในการสืบสวนสอบสวน
ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการประสบความสำเร็จในงานด้านการสืบสวน
สอบสวนของ ป.ป.ป. ดังที่ไคกล่าวมาแล้ว

๓. อำนาจ จากการพิจารณาเปรียบเทียบกับประเทศต่าง ๆ
จะเห็นได้ว่ากฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ในแต่ละประเทศ โดยเล็งเห็นว่าอำนาจในการสืบสวนสอบสวนดังกล่าวเป็นสิ่งจำเป็น
เพื่อให้การปฏิบัติงานปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบไคผล ให้อำนาจในการ
ดำเนินการสืบสวนสอบสวนอย่างกว้างขวางมากโดยให้อำนาจในการจับกุมโดยไม่จำต้อง
มีหมาย และควบคุมตัวบุคคลผู้ถูกจับไคภายในระยะเวลาตามสมควร อำนาจเข้าไปใน

สถานที่ทำการของหน่วยงานของรัฐ เพื่อทำการตรวจค้น ยึด หรืออายัดสิ่งของซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการกระทำความผิด โดยในกรณีจำเป็นและเร่งด่วนก็สามารถเข้าไปตรวจค้น ยึด หรืออายัดได้โดยไม่ต้องมีหมาย โดยเฉพาะหน่วยงานของฮ่องกง และ Anti Corruption Bureau ของมรูนี มีอำนาจยื่นคำขอต่อศาลเพื่อสั่งให้ผู้ถูกสอบสวนส่งมอบหนังสือเดินทางเพื่อป้องกันการหลบหนีออกนอกประเทศได้เป็นเวลาถึง ๖ เดือน หรือจนกว่าการสอบสวนจะแล้วเสร็จภายในระยะเวลา ๖ เดือนดังกล่าว นอกจากนี้อำนาจในการสืบสวนสอบสวนดังกล่าวยังเป็นอำนาจของผู้อำนวยการฯ หรือผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน หรือเจ้าหน้าที่ระดับสูง ซึ่งทำให้เกิดความรวดเร็วและคล่องตัวในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับหน่วยงาน ป.ป.ป. แล้ว จะเห็นได้ว่าตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ.๒๕๑๘ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๓๐ อำนาจในการสืบสวนสอบสวนตามพระราชบัญญัติดังกล่าวมีเพียงการขอให้ส่วนราชการหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ชี้แจงข้อเท็จจริง และขอให้บุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำหรือส่งบัญชีเอกสารหลักฐานมาประกอบการพิจารณาสืบสวนสอบสวน หรือสั่งพักราชการเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ถูกกล่าวหาไว้เพื่อให้อำนาจจับกุมผู้กระทำความผิด ตรวจ ค้น ยึด หรืออายัด เอกสารหลักฐานในการกระทำความผิดแต่อย่างใด ซึ่งทำให้การปฏิบัติหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวนดังกล่าวไม่สามารถดำเนินการเกี่ยวกับพยานหลักฐานดังกล่าวได้ ซึ่งเป็นผลเสียหายแก่ส่วนงานการสืบสวนสอบสวนได้ เช่น มีการทำลาย หรือเปลี่ยนแปลง บิดบัง ซ่อนเร้นพยานหลักฐานสำคัญ ๆ ได้ เนื่องจากมีอำนาจเพียงเรียกให้บุคคลส่งเอกสารหลักฐานเท่านั้น แต่ไม่มีอำนาจตรวจ ค้น ยึด อายัด เอกสารหลักฐานดังกล่าวแต่อย่างใด แม้ในกรณีได้รับคำร้องเรียนว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อำนาจในตำแหน่งเรียกเงินจากผู้ร้องเรียนโดยมิชอบ แม้เจ้าหน้าที่ ป.ป.ป. จะได้เป็นพยานร่วมรู้เห็นในการเรียกเงินดังกล่าว ก็ไม่มีอำนาจจับกุมผู้กระทำความผิดโดยเป็นอำนาจของตัวเองซึ่งจะกระทำได้แต่โดยประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการจับกุมเท่านั้นดังรายละเอียดที่ได้ นอกจากนี้อำนาจในการสืบสวนสอบสวนตามพระราชบัญญัติดังกล่าวยังกำหนดให้เป็นอำนาจของประธานกรรมการ ป.ป.ป. หรือกรรมการ ป.ป.ป. ที่ได้รับมอบหมายโดยเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ป.

ซึ่งเป็นผู้บริหารสูงสุดของสำนักงาน ป.ป.ป. และเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของเจ้าหน้าที่ ป.ป.ป. ซึ่งเป็นผู้มีบทบาทที่สำคัญในการปฏิบัติหน้าที่สืบสวนสอบสวนตามพระราชบัญญัติ คังกล่าว หรือเจ้าหน้าที่ระดับสูงของสำนักงานคนอื่น ๆ เช่น รองเลขาธิการฯ หรือ ผู้อำนวยการฯ ไม่มีอำนาจตามกฎหมายเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวนเป็นของตนเอง แม้ว่าในทางปฏิบัติประธานกรรมการ ป.ป.ป. ได้รับมอบหมายอำนาจดังกล่าวให้แก่ เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ป. ซึ่งเป็นผู้บริหารสูงสุดของสำนักงาน ป.ป.ป. และเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของเจ้าหน้าที่ ป.ป.ป. เพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพ และความคล่องตัวมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติเคยมีปัญหาในกรณีที่เลขาธิการฯ ไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ เช่น ไปราชการต่างประเทศ หรือลาป่วยเหตุใด ๆ รองเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ป. หรือผู้รักษาราชการแทน ซึ่งเป็นผู้บริหารของ สำนักงาน ป.ป.ป. และเป็นผู้ควบคุมการดำเนินการสืบสวนสอบสวนของเจ้าหน้าที่ ป.ป.ป. ก็ไม่สามารถใช้อำนาจดังกล่าวได้ เนื่องจากเป็นอำนาจโดยเฉพาะของเลขาธิการ กรรมการ ป.ป.ป. ซึ่งได้รับมอบหมายจากประธานกรรมการ ป.ป.ป. คังกล่าว แม้ในกรณีดังกล่าวประธานกรรมการ ป.ป.ป. จะได้มอบหมายให้กรรมการ ป.ป.ป. คนใดคนหนึ่งใช้อำนาจดังกล่าวแทนก็ตาม แต่กรรมการ ป.ป.ป. ก็มีใ้เป็นผู้บริหารของ สำนักงาน ป.ป.ป. และมีใ้เป็นผู้ปฏิบัติงานประจำเกี่ยวกับเรื่องที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ สืบสวนสอบสวนคังกล่าว จึงไม่อาจทราบถึงขั้นตอน รายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องที่สืบสวน สอบสวนเพื่อที่จะพิจารณาเห็นชอบในการใช้อำนาจเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวน คังกล่าวได้เช่นเดียวกับรองเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ป. หรือเจ้าหน้าที่ระดับสูง ของสำนักงาน ป.ป.ป. ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคังกล่าวไม่สะดวก รวดเร็วและคล่องตัวเท่าที่ควร คังที่ได้อำนาจมาแล้วในบทที่ ๓ ผู้เขียนจึงมีความเห็นว่า ควรให้มีบทบัญญัติเพิ่มอำนาจในการสืบสวนสอบสวนของ ป.ป.ป. และเพิ่มบุคคลผู้ใช้อำนาจ คังกล่าวตามกฎหมาย โดยควรให้เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ป. ในฐานะเป็นผู้บริหาร สำนักงาน ป.ป.ป. เป็นผู้ใช้อำนาจคังกล่าวได้ด้วย เพื่อให้บทบัญญัติคังกล่าวสอดคล้องกับ ความเป็นจริงในทางปฏิบัติและเพื่อให้การดำเนินการสืบสวนสอบสวนเป็นไปโดยคล่องตัว และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเช่นเดียวกับการดำเนินการสืบสวนสอบสวนของหน่วยงานซึ่งมี ภาระหน้าที่ทำนองเดียวกับ ป.ป.ป. ในต่างประเทศ

๔) ผลการสืบสวนสอบสวน: จากการพิจารณาเปรียบเทียบของหน่วยงาน ซึ่งทำหน้าที่สืบสวนสอบสวนกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำกรทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ ดังกล่าว จะเห็นได้ว่าในกรณีที่จากการสืบสวนสอบสวนพบว่าการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หน่วยงานเหล่านี้ส่วนใหญ่สามารถส่งเรื่องให้พนักงานอัยการพิจารณาฟ้องร้องคดีอาญาแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้โดยไม่ต้องส่งเรื่องให้ตำรวจดำเนินการสอบสวนคดีอาญานั้นอีก ครั้งหนึ่งก่อน เช่น หน่วยงาน Office of Inspectors General ในสหรัฐอเมริกา ICAC ของฮ่องกง Corrupt Practices Investigation Bureau ของสิงคโปร์ และ Anti Corruption Bureau ของบรูไน นอกจากนี้ในบางประเทศหน่วยงานดังกล่าวยังทำหน้าที่เป็นพนักงานอัยการฟ้องร้องคดีอาญาในความผิดที่พบจากการสืบสวนสอบสวนดังกล่าวได้โดยไม่ต้องส่งพนักงานอัยการพิจารณาฟ้องร้องคดีอาญา ดังกล่าวต่อศาลอีกกรณีหนึ่ง ทั้งนี้โดยหน่วยงานเหล่านี้ได้แยกงานเกี่ยวกับการฟ้องคดีออกต่างหากจากงานสืบสวนสอบสวนดังกล่าว เช่น Anti Corruption Agency ของมาเลเซีย ไคมีกองฟ้องคดีอาญา (Prosecution Division) ที่พิจารณาฟ้องร้องคดีอาญาซึ่งฝ่ายสืบสวนสอบสวนได้ดำเนินการสืบสวนสอบสวนแล้วพบความผิดมาแล้ว ดังกล่าว หรือ Tanodbayan ของฟิลิปปินส์ มีสำนักงานหัวหน้าอัยการพิเศษ (Office of The Chief Special Prosecutor) เพื่อพิจารณาฟ้องร้องคดีอาญา ต่อศาล Sandigaloayan เป็นศาลพิเศษทำหน้าที่พิจารณาคดีแพ่งและคดีอาญา เกี่ยวกับการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยเฉพาะดังกล่าว ส่วนในกรณีที่พยานหลักฐานไม่เพียงพอในการฟ้องร้องคดีอาญาดังกล่าว ที่จะส่งเรื่องให้เจ้าสังกัดพิจารณาคำเป็นคดีอาญาต่อไป ซึ่งจะเห็นได้ว่าการดำเนินการดังกล่าวในส่วนความผิดอาญาแตกต่างจากพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ ซึ่งหากการสืบสวนสอบสวนพบว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำผิดอาญา ประธานกรรมการ ป.ป.ป. ก็ไม่อาจส่งเรื่องให้พนักงานอัยการพิจารณาฟ้องร้องคดีอาญาต่อไป แต่จะต้องส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนความผิดนั้นอีกครั้งหนึ่ง ก่อนเสนอพนักงานอัยการเพื่อพิจารณาว่าจะสั่งฟ้องคดีนั้นหรือไม่ต่อไป เนื่องจากตามพระราชบัญญัติดังกล่าวมิได้ถือว่าจำนวนการสืบสวนสอบสวนของ ป.ป.ป. ดังกล่าวเป็นส่วนของการสอบสวนของพนักงานสอบสวน ความประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งในส่วนนี้เห็นว่าแม้จะไม่ถือว่าจำนวน

การสอบสวนของ ป.ป.ป. เป็นสำนวนคดีอาญาโดยถือตามหลักการถ่วงดุลแห่งอำนาจ
อย่างไรก็ตาม ส่วนงานการสอบสวนของ ป.ป.ป. ดังกล่าวก็ได้ผ่านการพิจารณาและชี้ขาด
ในระบบคณะกรรมการ กล่าวคือ พิจารณาและชี้ขาดร่วมกันโดยบุคคลหลาย ๆ คน มิใช่
เป็นอำนาจในการพิจารณาชี้ขาดโดยบุคคลคนเดียว โดยได้มีการพิจารณาถึง ๒ ขั้นตอน
จากคณะกรรมการ ป.ป.ป. ซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ป.ป.ป. ให้ทำหน้าที่
ในการพิจารณาสอบสวนสำนวนการสอบสวนของ ป.ป.ป. จึงมีความน่าเชื่อถือพอสมควร
ที่จะถือว่าเป็นหลักในการสอบสวนคดีอาญาของพนักงานสอบสวนหรือถือเป็นส่วนหนึ่งของ
สำนวนการสอบสวนคดีอาญา และคณะกรรมการ ป.ป.ป. ควรจะมีอำนาจในการเสนอ
ความเห็นโต้แย้งกรณีพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องคดีแก่เจ้าหน้าที่
ของรัฐผู้ต้องหาซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ป. ได้สืบสวนสอบสวนพบว่ามีมูลความผิดทางอาญา
และส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีอาญาดังกล่าวด้วย แต่โดยที่บทบัญญัติใน
พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘
และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๐ ยังมีได้มีบทบัญญัติในส่วนนี้ จึงเห็นควรได้มีการ
แก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวซึ่งได้กล่าวมาแล้วในบทที่ ๕

สำหรับการดำเนินการกรณีจากการสืบสวนสอบสวนพบว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ร่ำรวยผิดปกติ จากการพิจารณาเปรียบเทียบกับประเทศซึ่งมีบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจใน
การดำเนินการกรณีร่ำรวยผิดปกติดังกล่าว ได้แก่ ฮองกง และบรูไน ประเทศทั้งสองได้มี
บทบัญญัติถือว่าเป็นความผิดอาญารัฐหนึ่ง โดยกำหนดโทษจำคุกและโทษปรับจำนวนสูงมาก
และกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ร่ำรวยผิดปกติดังกล่าวชดเชยเงินหรือจำนวนเงินตามมูลค่า
ของทรัพย์สินซึ่งร่ำรวยผิดปกติและเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นไม่สามารถชี้แจงถึงการได้ทรัพย์สิน
นั้นมาโดยชอบดังกล่าว ซึ่งจะเห็นได้ว่าแตกต่างกับบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘ และแก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งไม่ถือว่ากรณีดังกล่าวเป็นความผิดอาญา และกำหนดโทษจำคุก
และปรับไว้แต่อย่างใด แต่ได้กำหนดให้มีโทษทางวินัยคือ นายกรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งหรือ
ดำเนินการให้มีการสั่งลงโทษ ให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ และพนักงาน
อัยการอาจร้องขอศาลให้สั่งให้ทรัพย์สินที่คณะกรรมการ ป.ป.ป. มีมติว่าเป็นทรัพย์สิน

ที่ร่ำรวยผิดปกติจึงกล่าวตกเป็นของแผ่นดิน ซึ่งกรณีหลังนี้เป็นเรื่องการค้าเงินการยัก
ทรัพย์สินแห่งโคยบพัญญัติแห่งพระราชบัญญัติจึงกล่าวให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความทางแพ่งมาใช้โดยอนุโลม แม้ว่าจะมีลักษณะคล้ายโทษรับทรัพย์สินซึ่งเป็นโทษทาง
อาญาก็ตาม